

**B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination**  
**April/May -2022 [NEW COURSE]**  
**Advance Statistics – 4 (Elective)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 (અ) વ્યવસાયમાં વ્યવસાયની આગાહીની ભૂમિકા અને તેની મર્યાદા સમજાવો. (10)

પ્રશ્ન-1 (બ) નીચે આપેલ માહિતી માટે સાબિત કરો કે 4 વર્ષની કેન્દ્રીય ચલિત સરેરાશ એ 5 વર્ષની ભરીત ચલિત સરેરાશ બરાબર છે, જ્યાં ભાર અનુક્રમે 1, 2, 2, 2, 1 છે. (10)

| વર્ષ               | 1987 | 1988 | 1989 | 1990 | 1991 | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
|--------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| વેચાણ<br>(‘000)માં | 2    | 6    | 1    | 5    | 3    | 7    | 2    | 6    | 4    | 8    | 3    |

અથવા

પ્રશ્ન-1 (અ) વ્યવસાયની આગાહી એટલે શું? કોઈપણ એક પદ્ધતિ આગાહી માટે વિગતવાર સમજાવો. (10)

પ્રશ્ન-1 (બ) નીચેની માહિતી પરથી દ્વિઘાતી પરવલયનું અન્વયોજન કરો અને વર્ષ 1998 માટેના અંદાજ મૂલ્ય માટેનું આગણન કરો. (10)

| વર્ષ  | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
|-------|------|------|------|------|------|------|
| મૂલ્ય | 26   | 31   | 40   | 51   | 66   | 86   |

પ્રશ્ન-2 (અ) આંશિક અને બહુવિધ સહસંબંધ સમજાવો. (10)

પ્રશ્ન-2 (બ) જો  $r_{12} = 0.9$ ,  $r_{13} = 0.8$ ,  $r_{23} = 0.6$  હોય તો  $R_{1.23}$ ,  $r_{12.3}$  અને  $r_{13.2}$  શોધો. (10)

અથવા

પ્રશ્ન-2 (અ)  $r_{12.3}$  અને  $R_{1.23}$  વચ્ચેની સીમાઓ જણાવી સમજાવો. (10)

પ્રશ્ન-2 (બ) જો  $r_{12} = 0.6$ ,  $r_{13} = 0.7$ ,  $r_{23} = 0.65$  તો  $R_{1.23}$  અને  $r_{12.3}$  શોધો. (10)

પ્રશ્ન-3 (અ) ઉકેલો (15)

$$\text{મહત્તમ } Z = 5X + 3Y$$

શરતો

$$X + Y \leq 6$$

$$2X + 3Y \geq 3$$

$$X \leq 3, Y \geq 3$$

$$X, Y \geq 0$$

અથવા

પ્રશ્ન-3 (અ) સુંદર આયોજન માટે સુરેખ આયોજન કઈ રીતે ઉપયોગી થાય છે તે સમજાવો. (08)

પ્રશ્ન-3 (બ) સુરેખ આયોજન એટલે શું? તેની મુખ્ય મર્યાદા સમજાવો. (07)

પ્રશ્ન-4 નીચેના પદ સમજાવો. (15)

(i) એક નિદર્શન યોજના.

(ii) OC વળાંક.

(iii) ઉત્પાદકોનું જોખમ.

(iv) ગ્રાહકનું જોખમ.

પ્રશ્ન-4

નીચેના પદ સમજાવો.

(15)

- (i) AQL અને LTPDના વિચારો.  
(ii) AOQ, ASN, ATI વફ દોરો.

**ENGLISH VERSION**

Que-1 (A) Explain role of business forecasting in Business and its limitation in brief. (10)

Que-1 (B) Find trend by taking 4 yearly moving average method and also find weighted average of 5 year using weights 1, 2, 2, 2, 1 and prove that 4 yearly average is equivalent to 5 yearly weight average for the following data. (10)

| Year                  | 1987 | 1988 | 1989 | 1990 | 1991 | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
|-----------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Sales<br>(in<br>'000) | 2    | 6    | 1    | 5    | 3    | 7    | 2    | 6    | 4    | 8    | 3    |

OR

Que-1 (A) What is business forecasting? Explain any one method for forecasting in detail. (10)

Que-1 (B) Fit second degree parabola equation to the following data and estimate value for the year 1998. (10)

| Year  | 1992 | 1993 | 1994 | 1995 | 1996 | 1997 |
|-------|------|------|------|------|------|------|
| Value | 26   | 31   | 40   | 51   | 66   | 86   |

Que-2 (A) Explain partial and multiple correlations. (10)

Que-2 (B) If  $r_{12} = 0.9$ ,  $r_{13} = 0.8$ ,  $r_{23} = 0.6$  Find  $R_{1.23}$ ,  $r_{12.3}$  and  $r_{13.2}$ . (10)

OR

Que-2 (A) What are limits between which  $r_{12.3}$  and  $R_{1.23}$  lies? (10)

Que-2 (B) Given that  $r_{12} = 0.6$ ,  $r_{13} = 0.7$ ,  $r_{23} = 0.65$  then determine  $R_{1.23}$  and  $r_{12.3}$ . (10)

Que-3 (A) Solve the problem (15)

Max  $Z = 5X + 3y$   
Subject to constraint  
 $X + Y \leq 6$   
 $2X + 3Y \geq 3$   
 $X \leq 3, Y \geq 3$   
 $X, Y \geq 0$

OR

Que-3 (A) Discuss briefly the applications of linear programming in many functional area of management. (08)

Que-3 (B) What do you understand by a linear programming problem? What are its major limitations? (07)

Que-4 Explain the following. (15)

- (i) Single sample plan.  
(ii) OC curve.  
(iii) Producer risk.  
(iv) Consumer risk.

OR

Que-4 Explain the following. (15)

- (i) Ideas of AQL and LTPD.  
(ii) Drawing of AOQ, ASN, ATI curve.

\*\*\*\*\*